

ТЕХНОЛОГІЯ «PEER-TO-PEER» ЯК ЗАСІБ ПІДВИЩЕННЯ ОСВІТНЬОЇ МОТИВАЦІЇ СТУДЕНТІВ В СУЧАСНИХ УМОВАХ

Модернізація освітнього простору є стрімкою та глобалізованою, а такі виклики як пандемія та військова агресія рф стали потужним каталізатором пошуку та впровадження компонент освітнього процесу, які б дозволяли забезпечити якісне навчання та підтримати вмотивованість студентів в умов соціоекономічної турбулентності. Наскрізна діджиталізація, змішаний та дистанційний формати навчання, студентоцентризм та персоналізований підхід стимулюють впровадження інтерактивних освітніх технологій в цифрову екосистему університету. Одним з дієвих підходів є «Peer-to-Peer» навчання (далі P2P), відоме також як колаборативне навчання, пірингова взаємодія, мережеве навчання тощо.

Термін «peer-to-peer» має майже сорокарічну історію й вперше був використаний у 1984 році Парбауелом Йонугуйтсманом для пояснення функціонування комп'ютерної мережі, заснованої на рівноправності учасників. Запропонована архітектура Advanced Peer to Peer Networking для IBM характеризувалася тим, що її елементи стали взаємопов'язаними, утворивши мережу, на відміну від традиційної архітектури, коли лише окрема категорія учасників надавала певні сервіси іншим [1, с.121].

Імплементація P2P в освітній простір дозволяє максимально використовувати колективний інтелектуальний капітал та досвід, змістити орієнтири з традиційного структурованого передавання інформації від викладача до студента до проблемно-орієнтованої соціально сконструйованої взаємодії рівних учасників освітнього процесу. Основна ідея P2P або «навчання рівних» - «будь-яка людина знає щось, чого не знаєш ти», яка реалізується за умов дотримання наступних принципів: спільний, відкритий,

інтерактивний освітній простір; рівність та синергійність взаємодії учасників навчання; взаємне навчання, підсилене можливостями цифрового навчального середовища; постійна актуалізація та швидке оновлення знань.

Всесвітньовідомий гігант пошукової системи Google на постійній основі застосовує технологію P2P у корпоративному навчанні та розвитку. Потужна внутрішня мережа Googler-to-Googler (g2g) охоплює понад 6000 фахівців, які навчають один одного і реалізовує 80% всього освітнього контенту компанії. У Google переконані, що саме P2P є базовим засобом забезпечення демократизованого навчання, збереження та примноження колективного інтелектуального капіталу компанії [2]. Іншими успішними прикладами застосування P2P в освітньому просторі можна вважати: Ecole 42 (Франція), Coursera, EdX та MIT OpenCourseWare (США); Prometheus та ВУМ (Україна).

Основними формами реалізації підходу «рівний рівному» в освітній екосистемі ЗВО можуть бути: он-лайн обговорення кейсів, розміщених у відкритому доступі (наприклад, у LMS Moodle) з можливістю коментування та прикінцевим зворотнім зв'язком від викладача-модератора; віртуальні колективні обговорення актуальних суспільно-економічних викликів; обмін цікавими інформаційними матеріалами, в тому числі відкритий доступ до презентацій студентів з тої чи іншої проблематики; спільна робота над проєктами та колективне обговорення результатів (наприклад, в Zoom Meetings); віртуальна фасилітація із використанням он-лайн дошок (наприклад, Zoom Whiteboards, Miro), перевірка завдань один одного та перехресне оцінювання в малих групах (peer assessment). Суттєво збагачує P2P формат та інтенсифікує освітній процес гейміфікація.

Традиція навчатися у так званих «групах рівних» в університеті може стати в майбутньому невід'ємним елементом професійного розвитку молодих фахівців у бізнесовому середовищі у парадигмі LLL (навчання протягом життя). Технологія P2P також суттєво сприяє підвищенню вмотивованості до навчання за рахунок наступних чинників:

- «peer-to-peer» - формат, який передбачає можливість застосування цифрових інструментів навчання, що є особливо актуальним в умовах віддаленого навчання в період військової агресії РФ;
- підвищується відповідальність студента за власну підготовку та засвоєння знань, адже він фактично набуває ролі викладача і має добре розуміти контент, який доноситиме одногрупникам;
- зростає рівень інформаційної гігієни, тобто покращується якість роботи з інформацією, її сортування та презентація, адже надалі нею потрібно поділитися із широким загалом;
- підвищується рівень академічної доброчесності як студентів, так і викладачів.

Зауважимо, що позитивним досвідом стало розміщення в LMS Moodle в рамках курсів «Розвиток персоналу» та «Управління соціальними проєктами» окремих тек «P2P» із найкращими презентаціями та аналітичними матеріалами студентів (у pdf. форматі та за їхньою згодою). Така практика дозволяє не лише зменшити академічний плагіат, уникаючи подання викладачу презентацій попередніх років, але й швидше підготуватися до іспиту або заліку, поглибити свої знання з певної тематики тощо.

Окремо варто відзначити як мотивуючий чинник зростання об'єктивності оцінювання та уникання звинувачень в упередженості, адже пірінгове оцінювання передбачає: по-перше, прозорий алгоритм оцінювання, по-друге, чітко визначені критерії оцінювання, по-третє, дотримання принципу подвійної анонімності: студент не знає, кого оцінює і хто оцінює його. Понад десятирічний досвід застосування перехресного оцінювання в парах, малих групах та із залученням представників бізнесу до захисту студентських проєктів, зокрема, з курсів «Управління конфліктами» та «Організація консалтингового бізнесу в управлінні персоналом», підтверджує позитивний ефект від peer assessment.

Не менш важливим мотиватором пірінгового навчання є інтенсифікація командної роботи між студентами, порушеної через тривалу пандемію та

війну; налагодження коректної віртуальної комунікації та набуття навичок надання конструктивного зворотного зв'язку один одному, підвищення толерантності до позиції іншого тощо.

Таким чином, поєднання неформальних освітніх технологій з традиційними засобами навчання у складних соціоекономічних умовах може стати ще одним дієвим засобом підвищення вмотивованості студентів до навчання та нарощення їх інтелектуального капіталу в цифровій екосистемі університету.

Список використаних джерел:

1. Вембер В., Настас Д. Використання хмарних сервісів для пірінгової взаємодії у навчальному процесі .*Науковий часопис НПУ імені М.П. Драгоманова. Серія 2. Комп'ютерно-орієнтовані системи навчання*. 2019. №(21 (28)). С. 121–127.
2. Guide: Create an employee-to-employee learning program. re:Work.Google. 2022. URL: <https://rework.withgoogle.com/guides/learning-development-employee-to-employee/steps/introduction/> (date of access: 04.11.2022).

Ірина КУЛАГА, к.е.н., доцент
кафедра економічної теорії

ВИКОРИСТАННЯ МООК ДЛЯ ПІДВИЩЕННЯ ПРОДУКТИВНОСТІ САМОПІДГОТОВКИ СТУДЕНТІВ В УМОВАХ ЕПІДІМІЧНИХ ОБМЕЖЕНЬ ТА ВОЄННОГО СТАНУ

Вимушений перехід усієї системи освіти в умовах пандемії, спричиненої вірусом Covid-19, у дистанційний, а згодом – у змішаний формат став викликом як для студентів, так і для викладачів. Ми разом почали опановували ресурси відеоконференцій та інші онлайн-інструменти для проведення